TÉMY NA BIBLICKÚ OLYMPIÁDU V ROKU 2027

Stará zmluva

2.kategória /5.a 6. roč., príma/

Preddejiny

Učebný text je z Biblických histórii: Stvorenie sveta, Prví ľudia v raji. Hriech, Kain a Ábel, O potope, Babylonská veža.

Stvorenie sveta 1. Mojž. 1, 2.

Na počiatku stvoril Boh nebo a zem.

Zem bola beztvárna a pustá. Bola tma. Duch Boží vznášal sa nad vodami.

1. Boh povedal: „Buď svetlo!" A bolo svetlo. Boh oddelil svetlo od tmy. Svetlo nazval dňom a tmu nocou. Nastal večer a ráno prvého dňa.

2. Boh povedal: „Buď obloha medzi vodami!" Boh oddelil vody, ktoré sú pod oblohou, od vôd, ktoré sú nad oblohou. Oblohu nazval nebom. Nastal večer a ráno: druhý deň.

3. Boh povedal: „Zhromaždite sa, vody, pod nebom na jedno miesto, aby sa ukázala súš!" Suché miesto nazval Boh zemou a zhromaždené vody morom. Boh videl, že je tak dobre. Potom povedal Boh: „Vydaj zem zeleň a byliny so semenami i stromy, ktoré prinesú ovocie!" A tak sa stalo. Zem vydala zeleň a byliny so semenami i stromy s ovocím. Boh videl, že je tak dobre. Nastal večer a ráno: tretí deň.

4. Opäť povedal Boh: „Buďte svetlá na nebeskej oblohe, aby sa oddeliť deň od noci! Svetlá, slúžte na označenie času, dní a rokov!" A tak sa stalo. Boh stvoril dve veľké svetlá, slnko, aby panovalo nado dňom a mesiac, aby panoval nad nocou. Stvoril aj hviezdy. Boh videl, to bolo dobré. I nastal večer a ráno: štvrtý deň.

5. Boh povedal: „Nech sa vody víria pohybom živých tvorov a vtáci nech lietajú nad zemou pod nebeskou oblohou!" Tak stvoril Boh veľké morské zvieratá a všelijaké vodné živočíchy, ktorými sa víri voda a k tomu vtáctvo rôznych druhov. Boh videl, že to bolo dobré.

Boh Ich požehnal slovami: „Ploďte a množte sa, naplňte morské vody. Vtáctvo nech sa množí na zemi!" Nastal večer a ráno: piaty deň.

6. Boh povedal: „Zem, vydaj živé zvieratá, každé podľa svojho druhu!" A tak sa stalo. Tak stvoril Boh zvieratá rôznych druhov a zemeplazy. Boh videl, že to bolo dobré.

Znova povedal Pán Boh: „Urobme človeka k nášmu obrazu a podľa našej podoby. Nech panuje nad morskými rybami, nad nebeským vtáctvom, nad dobytkom a nad celou zemou i nad každým zemeplazom!"

Človeka stvoril Pán Boh z prachu zeme, dal mu telo a vdýchol do neho dych života. Muž sa menoval Adam, žena sa menovala Eva. (Adam = muž zo zeme, predstaviteľ ľudstva. Eva = matka všetkých živých ľudí).

Tak stvoril Boh človeka podľa svojho obrazu, podľa obrazu Božieho stvoril muža a ženu. A požehnal ich: „Ploďte a rozmnožujte sa! Naplňte zem a podmaňte si ju! Panujte nad morskými rybami, nad nebeským vtáctvom a nad zvieratmi!" Boh videl, že všetko, čo stvoril, je veľmi dobré. I nastal večer a ráno: šiesty deň.

Tak stvoril Pán Boh nebo a zem. Siedmeho dňa si odpočinul od práce, ktorú vykonal. I požehnal Pán Boh siedmy deň a posvätil ho.

Poučenie: Stvorenie sveta podľa Biblie je odpoveďou na otázky prečo svet vznikol, ako vznikol a aký má cieľ? Biblia odpovedá jednoznačne: Boh tak chcel. On stvoril svet svojím všemohúcim slovom, svetu dal zákony a ľudstvu cieľ, že sa musí stále zdokonaľovať a poznať Božiu vôľu, zjavenú v Ježiši Kristu. Vedecké výskumy o vzniku a vývoji sveta uznávame, lebo neprotirečia našej viere v Boha Stvoriteľa.

Prví ľudia v raji. Hriech 1. Mojž. 2.

Hospodin vysadil záhradu v Éden. V záhrade rástli všelijaké stromy, krásne na pohľad, na ktorých bolo chutné ovocie. To bol raj. V prostriedku raja rástol strom života a strom poznania dobrého a zlého. Pán Boh usadil Adama a Evu v raji, aby opatrovali záhradu. Prikázal im: „Z každého rajského stromu môžete jest, ale zo stromu poznania dobrého a zlého nejedzte, lebo umriete." Priviedol k Adamovi všelijaké zvieratá a vtákov. Adam im dal mená. Adam a Eva boli nahí ale boli nevinní, preto sa nehanbili. Boli šťastní. Diabol závidel šťastie prvým ľuďom, preto ich zvádzal na hriech. V podobe hada prihovoril sa Eve: „Je pravda, že vám Boh zakázal jest z rajských stromov?" Eva odpovedala: „Zo všetkých stromov môžeme jesť, len zo stromu poznania dobrého a zlého nesmieme, lebo by sme zomreli." Had povedal: „Neumriete, ak budete jest zo stromu poznania dobrého a zlého, ale budete múdri ako Boh a poznáte, čo je dobré a zlé."

Eve sa páčilo ovocie na zakázanom strome, vzala z neho a jedla. Dala aj Adamovi a ten tiež jedol. V tom sa im otvorili oči, videli, že sú nahí a hanbili sa. Zakrývali sa listami. Poznali, že zhrešili. Prestúpili Božie prikázanie — Boží zákon. Počuli hlas Boží a skryli sa v húštine.

Pán Boh zavolal Adama a riekol mu: „Či si nejedol zo stromu, z ktorého som ti zakázal jesť?"

Adam odpovedal: „Žena mi dala zo stromu a jedol som." Pán Boh povedal Eve: „Čo si to urobila?" Eva odpovedala: „Had ma podviedol, nuž jedla som!"

Pán Boh riekol hadovi: „Pretože si to urobil, budeš prekliaty medzi zvieratmi, plaziť sa budeš a ľudia ťa budú nenávidieť. Nepriateľstvo bude medzi tebou a medzi ženou a potomstvo ženy pošliape tvoju hlavu!" (Had je satan, pokušiteľ; potomok ženy je Pán Ježiš Kristus).

Adamovi riekol Boh: „V pote tvári budeš jest chlieb, dokiaľ sa nevrátiš do zeme, z ktorej si vzatý. Lebo prach si a do prachu sa navrátiš!"

Potom ich Boh vyhnal z raja a k rajskej bráne postavil anjelov s plamenným mečom, aby strážili cestu k stromu života.

Adam a Eva neboli viac šťastní, museli veľa trpieť a potom umrieť. Hriech, ktorý spáchali volá sa dedičný hriech, spočíva v náklonnosti k zlému. Prechádza z rodičov na deti, z pokolenia na pokolenie.

P o u č e n i e: Pán Boh ustanovil človeka za vládcu nad prírodou, ale človek zostal podriadený Bohu, mal uznávať Boha Stvoriteľa za svojho Pána a poslúchať Ho. Človek túžil, aby sám bol najvyšším pánom, nechcel poslúchať Božie prikázania. Neposlušnosť voči Bohu sa stále opakuje, aj v našom živote. Hriech je prestúpenie Božieho zákona. Následok hriechu je nešťastie a smrť.

Kain a Ábel 1. Mojž. 4.

Adam a Eva mali dvoch synov, Kaina a Ábela. Kain bol roľník, Ábel pastier oviec. Kain bol zlý, Ábel bol bohabojný.

Raz Kain obetoval z plodín zeme obeť Hospodinu, Ábel obetoval zo svojho stáda. Ábelova obeť bola Pánu Bohu milá. Kainova obeť nebola Pánu Bohu príjemná. Kain sa nahneval na svojho brata Ábela. Pán Boh riekol Kainovi: „Prečo sa hneváš? Či nebudeš aj ty príjemný, keď budeš dobre robiť? Ak však nebudeš dobre robiť, hriech číha pri dverách. Nepovoľuj hriechu!"

Kainova závisť a nenávisť voči bratovi natoľko vzrástla, že Ábela na poli zabil.

Hospodin sa opýtal Kaina: „Kde je tvoj brat?" Kain klamal: „Neviem. Či som ja strážcom svojho brata?" Pán Boh mu vyčítal: „Čo si to urobil? Krv tvojho brata zo zeme volá ku mne. Preto budeš tulákom a bludárom na zemi!"

Kain pochopil, že sa dopustil hrozného činu. V zúfalstve zvolal: „Väčší je môj hriech, než by som ho vládal zniesť." Odišiel od Hospodina a býval v zemi Nód, na východ od Edenu a vystavil tam mesto Enoch.

Boh poznačil Kaina, aby ho nikto nezabil. Miesto Ábela Boh požehnal Adamovi syna Seta.

P o u č e n i e: Pred Pánom Bohom sme zodpovední za svojich bratov a sestry, za každého človeka. Sme ich strážcami. Každý človek je naším blížnym. Pán Boh prikazuje: „Milovať budeš ... blížneho svojho, ako samého seba!"

O potope 1. Mojž. 6-9.

Potomci Adama a Evy sa rozmnožili, zabudli na Pána Boha a boli zlí. Keď Pán Boh videl, ako sa množí ľudská zlosť na zemi, ľutoval, že stvoril človeka. Povedal: „Dopustím na svet potopu a vyhladím ľudí i zvieratá."

V tom čase len jeden človek žil spravodlive. Menoval sa Noach. Pán Boh sa, nad ním zľutoval a povedal mu: „Vystav koráb a vojdi do neho s manželkou i so svojou rodinou. Uveď do neho zo všetkých živočíchov po dvoch, lebo príde potopa na svet."

Noach veril, že Božie slovo je pravda, preto urobil, ako mu Pán Boh prikázal. Postavil veľký koráb (loď) s mnohými priehradami, zvnútra i zvonku ho vymazal smolou. Do korábu vošiel s manželkou, s troma synmi (Sém, Chám a Jáfet) aj s ich rodinami a pojal zo všetkých zvierat po

páre. Potom sa pretrhli oblaky a pršalo ustavične za štyridsať dní a nocí. Vody sa rozmohli, vyzdvihli koráb zo zeme a voda prikryla aj najvyššie vrchy. Všetko sa utopilo, ľudia aj zvieratá. Zostal len Noach a čo bolo s ním v korábe.

Pán Boh sa rozpomenul na Noacha, poslal vietor na zem, ktorý osušil povrch zeme tak, že sa začali ukazovať vrcholce hôr. Koráb zastal na vrchu Ararat.

Noach vypustil z korába krkavca a holubice, aby zistil, či už opadli vody. Keď sa posledná holubica nevrátila, Noach usúdil, že už oschnul povrch zeme.

Noach, jeho rodina a živočíchy vyšli z korábu. Noach postavil oltár Hospodinu a obetoval zápalné obete. Ďakoval Pánu Bohu za záchranu.

Pán Boh si obľúbil obeť a riekol: „Nebudem už pre človeka preklínať zem. Ale dokiaľ zem trvať bude, sejba ani žatva, chlad ani horúčosť, leto ani zima, deň ani noc nikdy neprestanú." Potom požehnal Noacha a jeho synov a riekol im: „Ploďte sa a rozmnožujte sa a naplňte zem! Všetko, čo sa hýbe na zemi, zvieratá a morské ryby, dávam do vašich rúk. Ale ak niekto prelieva ľudskú krv, tomu nech človek preleje jeho krv. Lebo Boh stvoril človeka na svoj obraz."

Ďalej hovoril Pán Boh Noachovi a jeho synom: „Uzatváram s vami a s vaším budúcim potomstvom zmluvu, že viac nevyhladím ľudí vodami potopy. Dúhu kladiem na oblaky na znamenie zmluvy medzi sebou a ľuďmi."

P o u č e n i e: Noach je príkladom veriaceho človeka. Uveril Božiemu slovu, poslúchol Pána Boha a vystavil koráb na suchej zemi. Tak zachránil seba, svoju rodinu a všetko, čo bolo v korábe. Kresťan verí Božiemu slovu a vo viere v Pána Ježiša Krista plní Božiu vôľu.

Babylonská veža. 1. Mojž. 11.

Noachovi potomci sa rozmnožili a osídlili zem. Vnuk Chámov, Nimrod, bol zdatný lovec. Zakladal mestá v Babylónii a Sýrii. V Sýrii postavil mesto Ninive. Všetci ľudia sa dorozumievali rovnakou rečou. Zabudli však na Pána Boha a spyšneli.

V šinarskej krajine, v Babylonii, sa dohodli: „Narobme hlinených tehál, vypáľme ich a postavme mesto s vysokou vežou, ktorá bude až po nebo! Naše meno zostane slávne."

Pánu Bohu sa neľúbila ich namyslenosť, ctižiadosť a pýcha. Ich dielo prekazil tak, že im zmiatol jazyky. Začali hovoriť rôznou rečou a nerozumeli si. Prestali stavať a rozišli sa po širom svete. Mesto a vežu už nikto nedobudoval. Mesto nazývali Babylon, to znamená zmätok. (Bábel).

P o u č e n i e: Potopa sveta nevyhladila ľudský hriech. Ľudia prestali veriť v Boha, vo svojej pýche sami chceli byť zvrchovanými pánmi. Boh sa pyšným protiví, ale pokorným dáva milosť.

Na území starej babylónskej ríše vedci objavili základy rozsiahleho mesta a veže, ktorá sa mala týčiť až do neba. (Veda, ktorá skúma dávnovek ľudstva na základe vykopávok, menuje sa archeológia.)